

ВИКОРИСТАННЯ РЕЛЕВАНТНОЇ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Для прийняття ефективних управлінських рішень та оцінки впливу на економічне середовище, у якому функціонує підприємство, необхідно постійно здійснювати пошук оптимальних взаємозв'язків між сукупністю економічних ресурсів та кількістю економічних благ, що виробляються за допомогою цих ресурсів.

Підприємство, яке вміло використовує необхідну інформацію в процесі планування, прогнозування та аналізу своєї господарської діяльності, може подолати жорстку конкуренцію.

Під інформацією розуміють сукупність корисних даних, які є об'єктом збирання, структуризації, систематизації, реєстрації, перетворення, зберігання й передавання користувачу. Інформація є одним із ресурсів, який може накопичуватися, реалізовуватися, поновлюватися. Цей ресурс може бути придатним для колективного використання і не витрачає своїх якостей у процесі споживання.

Виявлення специфіки інформаційних ресурсів дозволило розробити систему показників оцінки економічної ефективності використання управлінської інформації, відповідно до якої працівники управління підприємств отримали можливість проводити якісну комплексну оцінку ефективності інформаційного забезпечення з метою пошуку резервів її підвищення.

У процесі управління господарською діяльністю керівники підприємства приймають різноманітні управлінські рішення. Процес прийняття управлінського рішення має включати: визначення проблеми і постановку завдань; визначення можливих альтернативних варіантів дій; встановлення кількісних і якісних критеріїв для порівняння альтернативних рішень; підготовку даних для оцінювання альтернатив; опрацювання і аналіз даних; оцінку альтернатив за обраними критеріями та вибір найкращого варіанта рішень; розроблення конкретних рекомендацій щодо реалізації прийнятого варіанта рішення; аналіз результатів реалізації рішення.

Підприємство, починаючи процес виробництва або приймаючи рішення про його розширення, повинне бути впевнене, що витрати окупляться і принесуть прибуток. Порівняння витрат і результатів дозволяє оцінити ефективність роботи підприємства. Без такого порівняння можуть бути допущені непоправні помилки при виборі економічної політики підприємства, при прийнятті важливих

управлінських рішень, вибору видів підприємницької діяльності, визначенні оптимальних обсягів і структури випуску продукції (робіт, послуг), а також цін на продукцію (роботи, послуги).

На кожному з етапів прийняття управлінських рішень важлива роль відводиться релевантній обліковій інформації, яка має бути своєчасною та достовірною.

Релевантність означає, що дані обліку мають задовольняти конкретні інформаційні потреби користувачів. У системі бухгалтерського обліку накопичується багато інформації, але це не означає, що вся ця інформація буде корисною для прийняття управлінських рішень. Релевантною є тільки та інформація, що може бути оперативно передана, оскільки з часом вона втрачає свою цінність. Також, дані обліку не мають містити помилок або упереджених оцінок. Таким чином, роль бухгалтерської інформації в процесі підготовки рішення полягає в своєчасному забезпеченні управлінців достовірною та релевантною інформацією. Різні типи управлінських рішень потребують різних даних.

Релевантними є дані які:

- мають різне значення для різних альтернатив і можуть вплинути на прийняття рішення;

- стосуються певного майбутнього рішення, тобто витрат за таким рішенням можна уникнути при виборі однієї з альтернатив.

Приймаючи управлінські рішення необхідно реалізувати релевантну інформацію, тобто інформацію щодо додаткових витрат та вигод, пов'язаних з реалізацією цих рішень. Показники, на які прийняте управлінське рішення не впливає вважають нерелевантними. Зокрема, неренерелевантними є вичерпані витрати, які підприємство зазнало раніше (у минулому). Такі витрати не можна змінити, тому вони не впливають на майбутнє рішення. Нерелевантними є також майбутні витрати, значення яких буде однаковим за будь-якого обраного альтернативного варіанта рішення.

Отже, релевантний підхід до прийняття управлінських рішень має полягати у визначенні й аналізі релевантної інформації. Не існує єдиного правила для поділу даних на релевантні і нерелевантні. Такий поділ здійснюють у процесі детального аналізу кожного конкретного управлінського рішення.